

Turizm ve İşletme Bilimleri Dergisi

www.turib.org

İş-Boş Zaman Çatışması Üzerine Yapılan Araştırmalar: Scopus Veri Tabanında Bibliyometrik Bir Analiz*

Muhammet VAPUR^a, Mustafa A. DEMİREL^{b**}

^a İstanbul Rumeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: mvapur37@gmail.com, ORCID: 0000-0002-3417-2156

^b Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Rekreasyon Yönetimi A.B.D., Ankara, Türkiye, E-posta: mdemirel_7@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-0497-035X

Öz

İş ve boş zaman arasındaki ilişkinin farklı boyutlarının daha kapsamlı bir şekilde ele alınması gerekliliği önem arz etmektedir. Özellikle, literatürde iş-boş zaman çatışmasına yönelik yapılan çalışmaların kapsamı ve eğilimlerini değerlendirmek, bu alanın gelişimi açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu çalışma, Scopus veri tabanında gerçekleştirilen bir bibliyometrik analiz yöntemi ile iş-boş zaman çatışması üzerine mevcut literatürün kapsamlı bir incelemesini sunmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, tarama modeli kullanılarak mevcut literatür sistematik bir şekilde incelenmiş ve konuyla ilgili bilgi birikimi bibliyometrik yöntemlerle analiz edilmiştir. Scopus veri tabanında “iş-boş zaman çatışması” anahtar kelimesi kullanılarak “başlık”, “anahtar kelime” ve “özet” bölümlerinde yer alan çalışmalar taranmıştır. Yapılan tarama sonucunda, 1992-2024 yılları arasında yayımlanmış toplam 36 çalışmanın bibliyometrik verileri analiz edilmiştir. Ulaşılan verilerin daha anlaşılır ve görsel bir biçimde sunulabilmesi amacıyla VOSviewer istatistik programı kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, 1992 yılından itibaren bu alandaki çalışmaların artış gösterdiğini ve özellikle 2014 yılından sonra belirgin bir hız kazandığını ortaya koymaktadır. 2023 yılı ise iş-boş zaman çatışması alanında en fazla yayın yapılan yıl olarak belirlenmiştir. Bu sonuçlar, iş ve boş zaman arasındaki ilişkinin modern çalışma dinamikleri, bireysel refah ve iş-yaşam dengesi üzerindeki etkiler bağlamında giderek daha kritik bir konu haline geldiğini göstermektedir. Çalışmanın bulguları, literatürdeki eğilimleri ve araştırma boşluklarını ortaya koyarak, gelecekteki araştırmalar için yol gösterici nitelikte bilgiler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Boş Zaman, İş Yaşamı, İş-Boş Zaman Çatışması, Rekreasyon.

Jel kodu: D23, L83

Research on Work-Leisure Conflict: A Bibliometric Analysis in the Scopus Database

Abstract

The necessity of addressing the different dimensions of the relationship between work and leisure in a more comprehensive manner is of significant importance. In particular, evaluating the scope and trends of studies conducted on work-leisure conflict in the literature holds critical importance for the development of this field. This study aims to present a comprehensive review of the existing literature on work-leisure conflict through a bibliometric analysis conducted in the Scopus database. In this context, a survey model was used to systematically examine the existing literature, and the accumulated knowledge on the subject was analyzed using bibliometric methods. Studies that included the keyword “work-leisure conflict” in the “title,” “keywords,” and “abstract” sections were scanned in the Scopus database. As a result of the screening, the bibliometric data of a total of 36 studies published between 1992 and 2024 were analyzed. To present the obtained data in a more comprehensible and visual manner, the VOSviewer 1.6.20 statistical program was utilized. The findings revealed that studies in this field have increased since 1992, with a notable acceleration observed after 2014. The year 2023 was identified as the year with the highest number of publications on work-leisure conflict. These results indicate that the relationship between work and leisure has become an increasingly critical topic in the context of modern work dynamics, individual well-being, and work-life balance. The findings of the study highlight the trends in the literature and identify research gaps, providing guiding information for future studies.

Keywords: Leisure, Work Life, Work-Leisure Conflict, Recreation.

Jel Code: D23, L83

Makalenin Geçmişi:

Gönderim Tarihi : 06. 04.2025

Birinci Düzeltme :28.05.2025

Kabul :18.07.2025

Makale Türü : Araştırma Makalesi

Vapur, M., & Demirel, M.A.(2025). İş-Boş Zaman Çatışması Üzerine Yapılan Araştırmalar: Scopus Veri Tabanında Bibliyometrik Bir Analiz. *Turizm ve İşletme Bilimleri Dergisi*, 5(2), 135-151

* Bu çalışma 22. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi’nde özet bildiri olarak sunulmuştur ve etik kurul onayı gerektirmeyen araştırmalar arasında yer almaktadır.

Etik Kurul Onayı: Bu çalışma derleme makalesi olduğundan etik kurul onayı gerekmemektedir.

** Sorumlu yazar e-posta: M.A. Demirel (mdemirel_7@hotmail.com)

1. Giriş

İş, bireylerin yaşamlarını sürdürebilmesi, ekonomik bağımsızlıklarını sağlayabilmesi ve başarı duygusunu pekiştirebilmesi için temel bir fırsat olarak değerlendirilmektedir (Blustein, 2013). Kelly (1972) tarafından çalışma, bireyin ve ailesinin yaşamını sürdürebilmesi açısından zorunlu bir faaliyet olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, uygun bir işin bireylerin iş tatmini ve yaşam tatmini düzeylerini artırarak genel refah üzerinde olumlu etkiler yarattığı ileri sürülmektedir. Bununla birlikte, iş hayatının bireyler üzerinde çeşitli stres faktörlerini tetiklediği belirtilmektedir. Özellikle fazla mesai, vardiyalı çalışma gibi uygulamaların bireylerin aile bağları ve boş zaman etkinliklerine zarar verdiği, tükenmişlik riskini artırdığı ve refah duygusunu azalttığı vurgulanmıştır (Pleck, Staines & Lang, 1980).

Boş zaman, bireylere seçme özgürlüğü sunarak gerçek tatmin sağlayan, keyifli deneyimler yaşatan ve bireylerin fiziksel ve zihinsel sağlıklarını destekleyen bir alan olarak tanımlanmaktadır (Lobo, 2021). Özellikle literatürde, boş zaman etkinliklerinin bireylerin işle ilgili baskılarla başa çıkmasında etkili bir mekanizma olduğu ifade edilmiştir (Iwasaki & Mannell, 2000). Bununla birlikte, boş zaman etkinliklerinin her durumda olumlu etkiler yaratmadığı da belirtilmektedir. Örneğin, sosyal etkinliklere sık katılımın iş-boş zaman çatışmasını artırdığı ve bu çatışmanın iş performansı üzerindeki olumsuz etkileriyle ilişkilendirildiği öne sürülmektedir (Staines & O'Connor, 1980).

Modern boş zaman anlayışı, boş zamanın genellikle işin tamamlayıcısı ya da antitezi olarak konumlandırılmasıyla şekillenmektedir. Boş zaman, çoğunlukla iş ve diğer zorunlu faaliyetlerden arta kalan zaman olarak tanımlanmakta, bu durum iş ve boş zamanın birbirinden bağımsız alanlar olarak algılanmasına yol açmaktadır (Hilbrecht, 2007; Roberts, 2013). Literatürde iş ve boş zaman arasındaki ilişkinin genellikle “iş-boş zaman çatışması” kavramı çerçevesinde ele alındığı belirtilmektedir (Gao vd., 2019; Kuykendall vd., 2020). İş-boş zaman çatışmasının, bireylerin artan iş talepleri nedeniyle boş zaman etkinliklerine daha az zaman, enerji ve fırsat ayırması sonucunda ortaya çıktığı ifade edilmektedir (Greenhaus & Beutell, 1985; Deng & Gao, 2017).

İş-boş zaman çatışması, zamana, gerginliğe ve davranışa dayalı olmak üzere üç farklı formda ele alınmaktadır (Tsaur vd., 2012). Ayrıca, modern teknolojilerin ve özellikle akıllı telefonların yaygınlaşması, bireylerin işten tamamen kopmalarını zorlaştırarak bu çatışmaya yeni boyutlar kazandırmaktadır (Meier vd., 2021). Bu durum, iş ve boş zaman arasındaki sınırların bulanıklaştığını ve iki alanın birbirine müdahale edebildiğini göstermektedir (Robert, 2011).

Bununla birlikte, literatürde boş zaman etkinliklerinin iş üzerindeki olumlu etkileri de vurgulanmaktadır. Boş zaman etkinliklerinin, bireylerin stres yönetimini destekleyerek enerji kazanımına katkıda bulunduğu ve fiziksel-zihinsel sağlıklarının korunmasını sağladığı ifade edilmektedir (Caldwell, 2005; Sonnentag, 2012). Ayrıca, bu etkinliklerin bireylerin yaşam memnuniyetini ve mutluluk duygusunu artırarak iş üzerindeki stresi hafifletmede tampon etkisi yarattığı belirtilmektedir (Cartwright & Warner-Smith, 2003; Kelly vd., 2020).

İş ve boş zaman arasındaki ilişkilere yönelik ilk çalışmaların, Reisman ve Blomberg'in (1957) iş ve boş zamanın toplum düzeyindeki benzerlikleri ile farklılıklarını ele aldığı araştırmalara dayandığı belirtilmektedir (Lobo, 2006). Devam eden süreçte, Zuzanek ve Mannell (1983) tarafından iş ve boş zaman ilişkisi altı farklı perspektiften incelenmiştir: (a) istatistiksel ve zaman bütçesi, (b) sosyo-ekonomik, (c) sosyo-organizasyonel ve planlama, (d) sosyolojik ve sosyo-tarihsel, (e) sosyo-mesleki ve (f) sosyo-psikolojik yaklaşımlar. Bu yak-

laşım aralarında yer alan sosyo-ekonomik perspektifin, bireylerin iş ile boş zaman arasında gerçekleştirdiği seçimleri ve takasları ekonomik bir çerçevede değerlendirdiği ifade edilmektedir.

İş-boş zaman çatışması kavramının, söz konusu yaklaşımlardan türediği ileri sürülmektedir. Özellikle çalışan bireylerin artan iş talepleri nedeniyle boş zaman etkinliklerine ayırabilecekleri zaman, enerji ve fırsatların azalmasının, bu çatışmanın temel nedenlerinden biri olduğu belirtilmektedir (Greenhaus & Beutell, 1985; Deng & Gao, 2017). Bu durum, iş ve boş zaman arasındaki ilişkinin çok boyutlu bir yapı arz ettiğini ve daha kapsamlı biçimde ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Literatürde iş-boş zaman çatışmasına yönelik gerçekleştirilen çalışmaların kapsamı ve eğilimlerinin incelenmesinin, ilgili alanın gelişiminin anlaşılması açısından önemli bir katkı sunacağı değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda planlanan çalışmada, iş-boş zaman çatışmasına ilişkin literatürün Scopus veri tabanında yapılacak bibliyometrik bir analiz aracılığıyla kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

2. Yöntem

Bu çalışmada, iş-boş zaman çatışması konusunu derinlemesine incelemek amacıyla betimsel özellikler taşıyan bir tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, mevcut literatürün sistematik bir şekilde incelenmesine ve konuyla ilgili mevcut bilgi birikiminin analiz edilmesine olanak tanımaktadır. Bu model çerçevesinde, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan bibliyometrik analiz uygulanmış ve bu yöntem aracılığıyla literatürdeki eğilimler, yazar etkileri ve bilimsel iş birlikleri detaylı bir şekilde ele alınmıştır (Wallin, 2005; Donthu vd., 2021). Bibliyometrik analiz, bilimsel ve akademik literatürdeki yayınların, atıfların ve diğer bilgi kaynaklarının istatistiksel ve matematiksel yöntemlerle incelenmesi sürecidir. Bu yöntem, sadece belirli alanlarda yapılan araştırma eğilimlerini ortaya koymakla kalmayıp, aynı zamanda yazarların akademik etkilerini, dergilerin sıralamalarını ve belirli bir alandaki bilimsel iş birliklerinin yapısını belirlemek amacıyla da kullanılmaktadır. Bibliyometrik analiz, genellikle yayınların sayısı, atıf sayısı, h-endeksi gibi ölçütler aracılığıyla gerçekleştirilmekte olup, bu sayede bilimsel araştırmanın kalitesi, etkisi ve literatüre katkısı objektif kriterlerle değerlendirilebilmektedir (Van Raan, 2005).

İlgili tarama çerçevesinde aşağıdaki araştırma soruları oluşturulmuştur:

1. İş-boş zaman çatışması alanında yayınlanmış çalışmaların yıllara göre dağılımı ve yayın trendleri nasıl bir gelişim göstermektedir?
2. İş-boş zaman çatışması ile ilgili literatürde en sık kullanılan anahtar kelimeler ve kavramlar nelerdir?
3. İş-boş zaman çatışması üzerine yapılan araştırmalarda hangi ülkeler ve kurumlar ön plana çıkmaktadır?
4. İş-boş zaman çatışması ile bağlantılı olarak en fazla atıf alan makaleler ve yazarlar hangileridir?
5. İş-boş zaman çatışması literatüründe ortak atıf alan çalışmaların oluşturduğu akademik kümelenmeler ve bu kümelenmelerin odaklandığı temel konular nelerdir?

Araştırma sorularının cevaplanması adına iş-boş zaman çatışması konusunda gerçekleştirilen bibliyometrik çalışma kapsamında belirlenen işlem basamakları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Bibliyometrik Analiz Aşamaları

Araştırma Aşaması	İşlem Basamakları ve Açıklamaları
Konunun Belirlenmesi	İş boş zaman çatışması konusuyla ilgili literatür taramasıyla belirlenmiş ve bibliyometrik analize uygun hale getirilmiştir.
Araştırma Soruları	İlgili konuda literatür taranarak cevaplanması hedeflenen araştırma soruları oluşturulur.
Veri Tabanının Seçimi	Araştırmanın kapsamına uygun uluslararası bilimsel veri tabanları (Web of Science, Scopus) incelenmiştir.
Verilerin Toplanması	Belirlenen anahtar kelimelerle (iş-boş zaman çatışması) seçilmiş veri tabanlarında tarama yapılır ve uygun makaleler indirilir.
Verilerin Temizlenmesi	Veri setinden tekrar eden, konu dışı veya eksik bilgiler içeren kayıtlar çıkarılarak analiz için veri temizliği yapılmıştır. “CSV” formatında veri seti hazırlanarak analize uygun hale getirilmiştir.
Bibliyometrik Analiz	Bibliyometrik analiz yazılımı (VOSviewer) kullanılarak atıf analizi, ortak yazar analizi, ortak kelime analizi, kaynak eşleştirme analizi gibi analizler gerçekleştirilmiştir.
Bulguların Değerlendirilmesi	Yapılan analizlerden elde edilen sonuçlar yorumlanarak bulgular literatürle ilişkilendirilmiştir.
Sonuç ve Önerilerin Yazılması	Bulgulara dayalı olarak araştırmanın genel sonucu yazılmış ve gelecekte yapılacak araştırmalara yönelik öneriler sunulmuştur.

Araştırmanın kapsamı, 1 Ekim 2024 tarihinde Scopus veri tabanında “work-leisure conflict” anahtar kelimesi kullanılarak gerçekleştirilen tarama doğrultusunda belirlenmiştir. Scopus, dünya genelinde geniş bir akademik literatür yelpazesi sunan, kapsamlı bir veri tabanıdır ve bu bağlamda araştırmanın güvenilirliği açısından önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Araştırmanın evrenini, dünya genelinde iş-boş zaman çatışması kavramıyla ilişkili olarak gerçekleştirilmiş tüm çalışmalar oluşturmaktadır. Ancak, evrenin tamamına ulaşmak mümkün olmadığından, araştırmanın örnekleme, Scopus veri tabanında belirtilen anahtar kelimelerle ilgili olarak “başlık (title)”, “anahtar kelime (keywords)” ve “özet (abstract)” bölümlerinde yer alan çalışmalar ile sınırlandırılmıştır. Bu yöntem, konuyla doğrudan ilişkili olan çalışmaların seçilmesine ve analiz edilmesine imkân sağlamaktadır. Bu kapsamda, 1992-2024 yılları arasında yayımlanmış toplam 36 çalışmanın bibliyometrik verileri detaylı bir şekilde incelenmiştir.

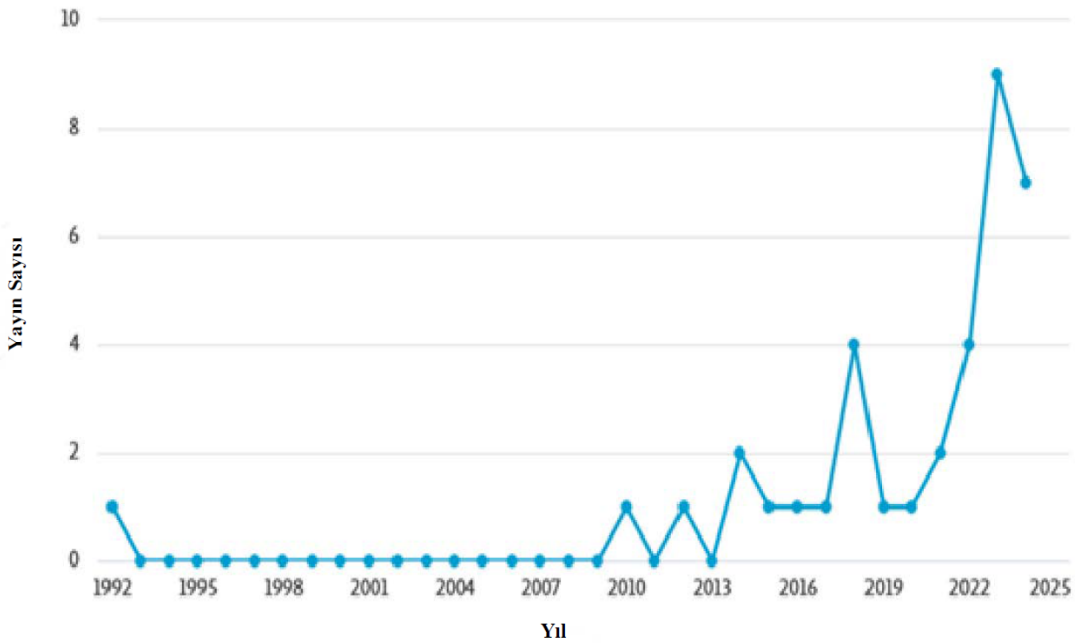
Değerlendirme süreci, iş-boş zaman çatışması kavramına ilişkin yapılan ilk ve son çalışmalar ile sınırlandırılmış olup, bu sayede konunun zaman içerisindeki gelişimi ve literatürdeki değişim dinamikleri analiz edilmiştir. Ulaşılan verilerin daha anlaşılır ve görsel bir şekilde sunulabilmesi amacıyla VOSviewer 1.6.20 istatistik programı kullanılmıştır. VOSviewer, özellikle bibliyometrik analiz ve bilimsel haritalama alanında kullanılan popüler bir yazılım aracı olarak öne çıkmaktadır. Bu yazılım, araştırmacıların literatürdeki eğilimleri, konu kümelerini, araştırma iş birliklerini ve atıf ağlarını detaylı bir şekilde incelemelerine olanak tanımaktadır (Van Eck & Waltman, 2010; Xu vd., 2021). VOSviewer, grafiksel haritalar oluşturarak verilerin görselleştirilmesini sağlamakta ve bu haritalar aracılığıyla karmaşık ilişkiler daha anlaşılır hale getirilmektedir. Bu görsel analizler, literatürdeki temel eğilimleri ve araştırma boşluklarını ortaya koyarak gelecekteki çalışmalar için yol gösterici olmaktadır.

Bu çalışmanın bibliyometrik analiz yöntemiyle gerçekleştirilmiş olması nedeniyle etik kurul raporu gerekmemektedir. Ancak, araştırma sürecinde tüm akademik ve etik standartlara titizlikle uyulmuş, kaynakların doğru ve eksiksiz bir şekilde belirtilmesine özen gösterilmiştir. Bu yaklaşım, araştırmanın güvenilirliğini ve geçerliliğini artırmakta olup, akademik bütünlüğün korunmasına katkı sağlamaktadır.

3. Bulgular

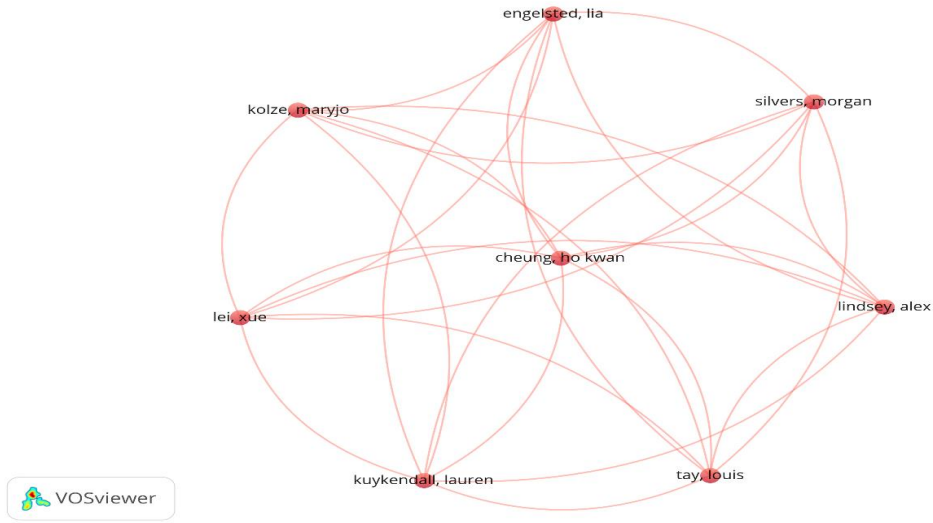
Araştırma kapsamında Scopus veri tabanında öncelikle “work-leisure conflict” (iş-boş zaman çatışması) anahtar kelimesi kullanılarak başlık, özet ve anahtar kelime arama filtresinde bir tarama gerçekleştirilmiştir. Hazırlık aşamasında, yayınlar, TITLE-ABS-KEY arama kriteriyle CSV formatında elde edilmiştir. Tarama sonucunda; yapılan çalışmaların yıllara göre dağılımı, ortak yazar ağ analizi, yazar atıf analizi, ülke eser ve atıf analizi ve anahtar sözcük ağ analizi ve en çok atıf alan ilk beş makale incelenmiştir. İş-boş zaman çatışması üzerine yapılan yayınlarda belgeler, atıf yapılan yazarlar, kaynaklar, anahtar kelimeler, yazarlar ve ülkeler olmak üzere beş analiz göstergesi kullanılmıştır (Bota-Avram, 2023). Bu göstergeler, bilimsel araştırma eğilimlerini analiz etmek ve takip etmek açısından önemli bir rol oynamakta, araştırmacıların iş- boş zaman çatışması araştırmalarında önemli katkıları ve önde gelen yayınları tanımlamalarına yardımcı olmaktadır (Hallinger & Kovačević, 2021).

Tarama kapsamında bu anahtar kelimeler ile ilgili 1992 ile 2024 yılları arasında 36 mevcut çalışmaya ulaşılmıştır. Araştırmaların yıllara göre dağılımı ise Şekil 1’de yer almaktadır.

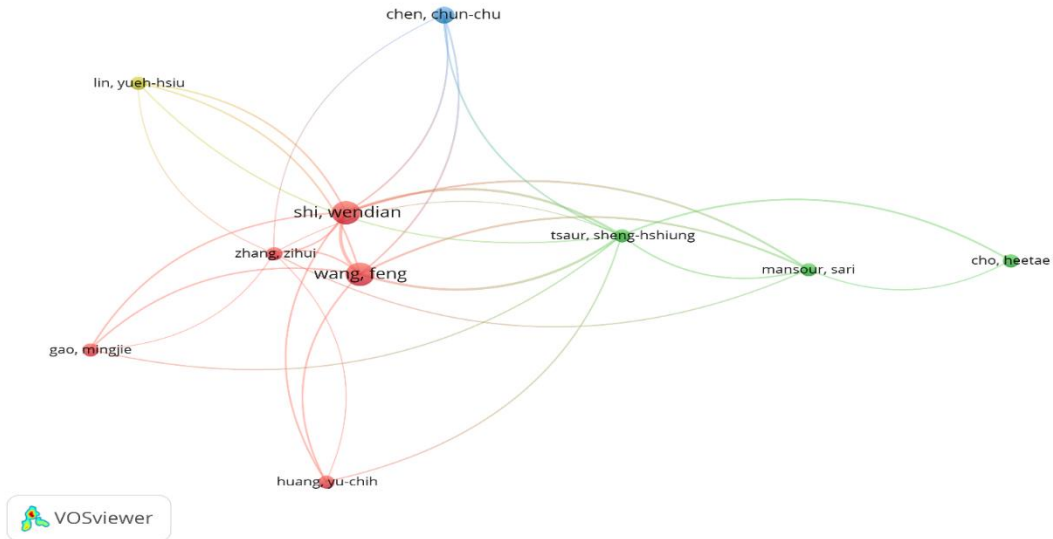
Şekil 1. Yıllara Göre Yayın Dağılımı

İş-boş zaman çatışmasını konusunu ele alan çalışmaların yıl bazlı dağılımları incelendiğinde, uluslararası alan yazında yapılan ilk araştırma 1992 yılında yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. İş-boş zaman çatışmasını ile ilgili yapılan araştırmaların 2014 yılından itibaren artış yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır. 2023 yılı dokuz yayın ile iş-boş zaman çatışması konusunda en fazla çalışmanın yapıldığı yıl olarak belirlenmiştir.

Şekil 2.Ortak Yazarlık Analizi

Yazarların ortak yazarlık analizine göre, en fazla bağlantılı ve iş birliği yapan yazarları tespit etmek üzere en az bir yayın ve en az bir atıf kriteri belirlenerek ağ haritası oluşturulmuştur. Aralarında en yüksek bağlantı bulunan isimler arasında yapılan analize göre tek bir kümede birleşen 8 isim ve toplam 28 bağlantı görülmektedir. Kümedeki en bağlantılı 8 yazarın her birinin toplamda 7 birim bağlantısı bulunmaktadır. En çok atıf alan eserin yazarlarının (332 atıf ile Galla & Duckworth olduğu) en bağlantılı yazarlar olmadığı ayrıca görülmektedir. En çok eser üreten yazarlar da en bağlantılı yazarlar arasında görünmemektedir (Shi & Wang.).

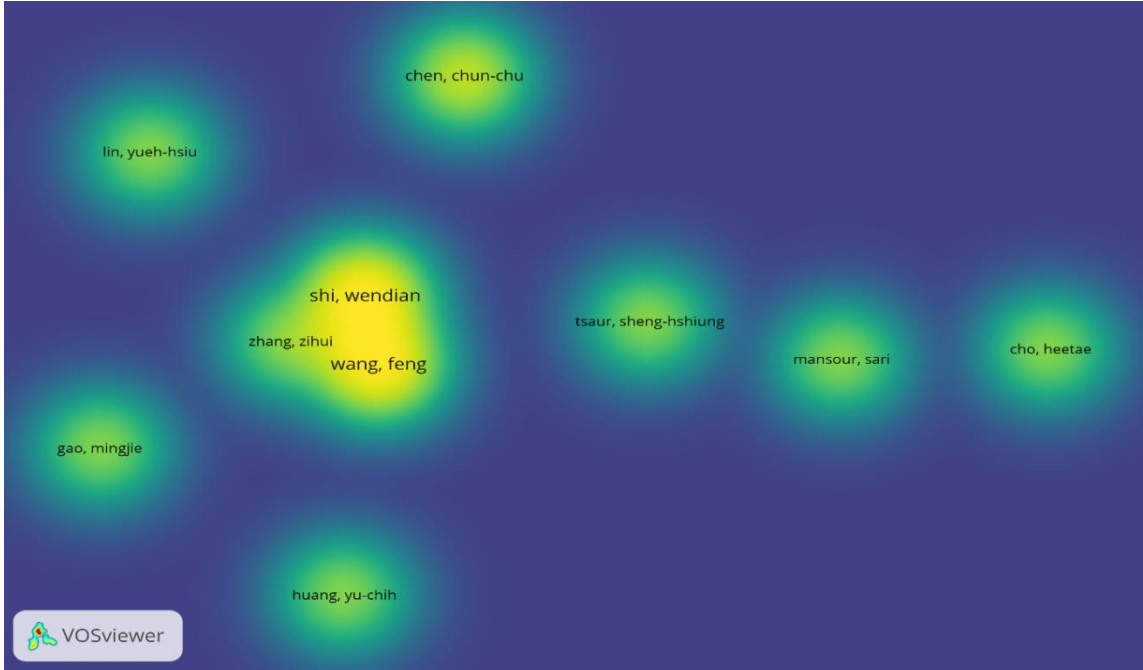

Şekil 3. Yazar Atıf Analizi (Citation of Authors)

Şekilde yer alan ağ analizi, Scopus veri tabanındaki en az iki çalışma ve iki atıf eşleşmesine dayalı olarak oluşturulmuş olup, yazarlar arasındaki atıf ve işbirliği ilişkilerini göstermektedir. Ağın merkezinde yer alan Wang ve Shi gibi yazarlar, yüksek bağlantı sayılarıyla literatürde merkezi bir konuma sahiptir ve diğer ya-

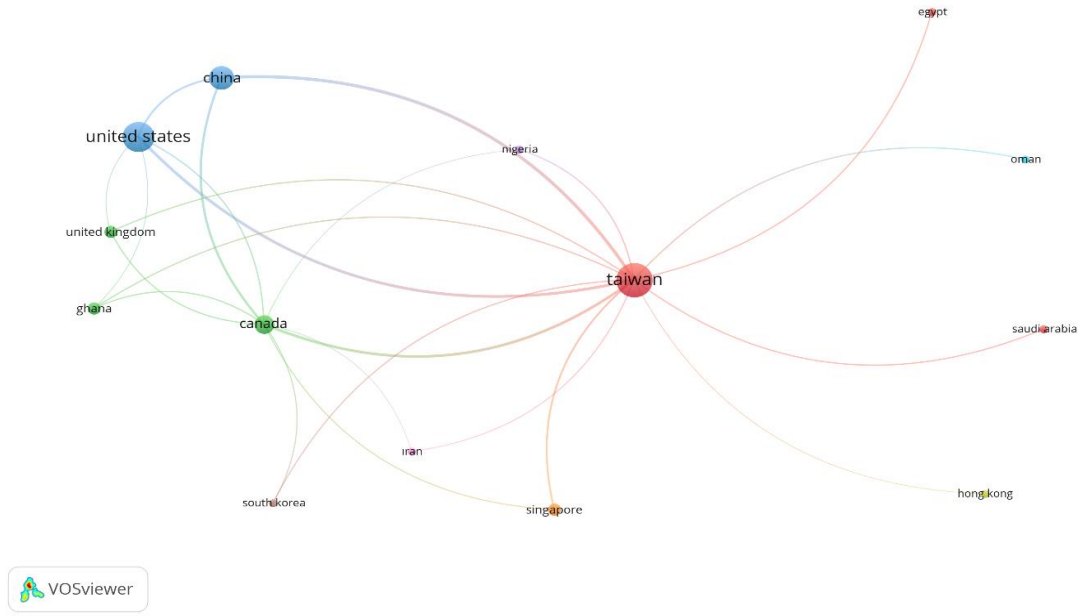
zarlarla yoğun atıf ilişkileri kurmuştur. Farklı renklerle gösterilen kümeler, yazarların araştırma konularına göre gruplaştığını ve işbirliği ağlarının oluştuğunu göstermektedir.

Kırmızı küme, Wang, Shi ve Zhang gibi yazarları içerirken, Yeşil küme ise Mansori ve Cho gibi araştırmacıları bir araya getirmiştir. Chen gibi yazarlar ise daha az bağlantıya sahip olup, küçük kümeler oluşturmaktadır. Yazarlar arasındaki kalın çizgiler güçlü atıf ilişkilerini temsil ederken, farklı kümeler arasında yer alan Tsaur gibi yazarlar ise araştırma grupları arasında köprü işlevi görmektedir. Bu analiz, yazarların literatürdeki etkilerini, işbirliği yapılarını ve bilgi akışını ortaya koyarak araştırma alanındaki dinamikleri gözler önüne sermektedir.

Şekil 4. Yazar Atıf Yoğunluk Haritası

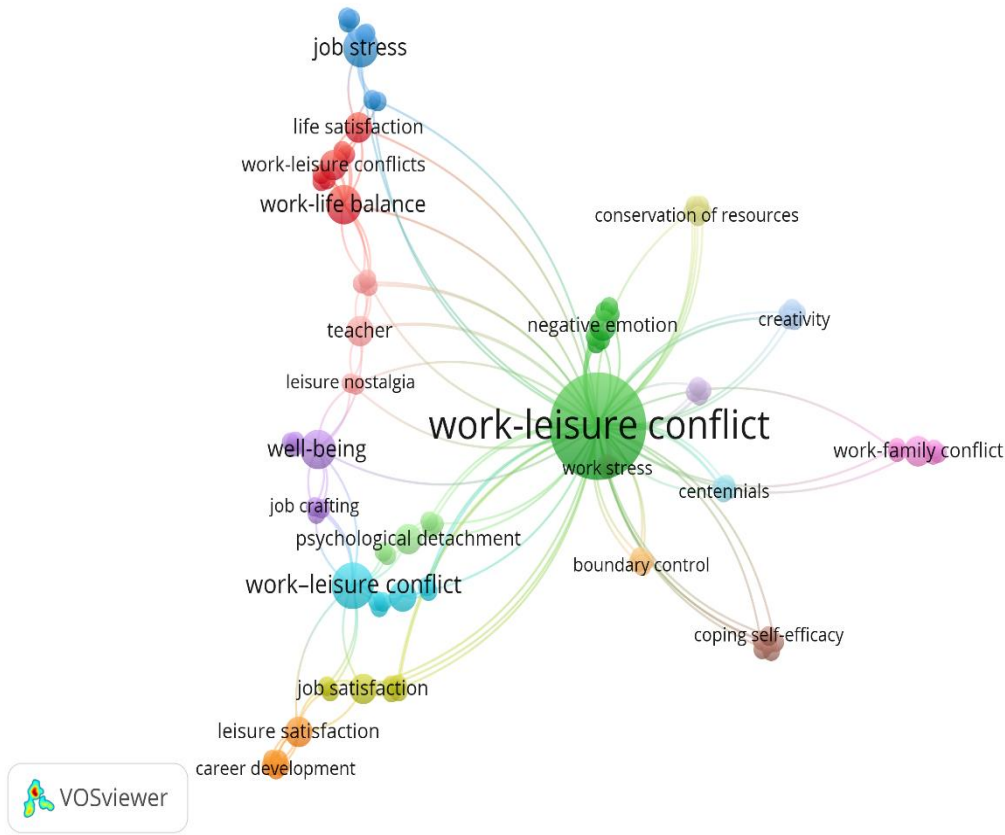
En fazla atıf yazarın 31 toplam bağlantı gücü ve 128 atıf ile Tsaur'un olduğu ve sonrasında sırasıyla Monsour (98 atıf) ve Chen (43 atıf) yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. En çok yayının ise yoğunluk haritasında belirgin biçimde ifade edilen yazarlardan Wang (5 yayın) ve Shi (5 yayın) olduğu belirlenmiştir.

Şekil 5. Ülke Atıf ve Eser Analizi (Citation of Countries)

Bu atıf ağı haritası, yayınların ait olduğu ülkelere göre oluşturulmuş olup, en az bir eser ve bir atıf kriterine dayanarak analiz edilmiştir. Dokuz küme, 24 bağlantı ve 114 toplam bağlantı gücü ile ağ haritası oluşmuştur. Ağ haritasında en çok atıf alan ülkenin Amerika Birleşik Devletleri (ABD) (864 atıf) olduğu belirlenmiştir. Öte yandan en çok esere sahip olan ülkenin ise Tayvan (11 eser) olduğu tespit edilmiştir.

Haritada merkezde yer alan Tayvan, diğer ülkelerle yoğun atıf ilişkileri kurarak literatürde merkezi bir konuma sahip olduğunu göstermektedir. Tayvan'ın özellikle ABD, Çin, Kanada, Güney Kore ve Singapur gibi ülkelerle güçlü atıf bağları bulunmaktadır. Bu durum, Tayvan'ın uluslararası araştırma işbirliklerinde etkin bir rol oynadığını ve geniş bir akademik etkileşim ağına sahip olduğunu göstermektedir. Amerika Birleşik Devletleri ve Çin gibi ülkeler, kendi aralarındaki atıf ilişkileriyle de dikkat çekerken, Birleşik Krallık ve Kanada gibi ülkeler ise daha çok Batı bloğundaki araştırma işbirlikleriyle öne çıkmaktadır. Haritada yer alan Suudi Arabistan, İran, Mısır ve Umman gibi ülkeler ise Tayvan ile bağlantılı olup, daha sınırlı atıf ilişkileri göstermektedir. Hong Kong ve Singapur gibi Asya merkezli ülkeler ise Tayvan ile doğrudan bağlantılar kurarak bölgesel akademik işbirliklerinin varlığını ortaya koymaktadır. Bu analiz, Tayvan'ın hem bölgesel hem de küresel ölçekte akademik ağlarda önemli bir merkez olduğunu ve uluslararası araştırma işbirliklerine katkı sağladığını göstermektedir.

Şekil 6. Anahtar Sözcük Analizi (Co-occurrence of Author Keywords)

İş-boş zaman çatışması konusuna odaklanan çalışmalarda en sık tekrar eden ve şekilde yer alan anahtar kelimelerin ağ analizi incelendiğinde, 100 gözlem biriminin ve 17 farklı bağlantı kümesinin oluştuğu belirlenmiştir. Bu analiz, literatürdeki anahtar kavramlar arasındaki ilişkileri ve bu kavramların birbiriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu anlamak açısından önemli bir araçtır. Elde edilen veriler, 268 bağlantının ve toplamda 271 bağlantı gücünün varlığını ortaya koymaktadır. Bu durum, iş-boş zaman çatışmasıyla ilişkili kavramların literatürde yoğun bir şekilde birbirine bağlandığını ve bu konunun çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Ağ analizinde merkezde yer alan “work-leisure conflict” kavramı, diğer anahtar kelimelerle güçlü bağlantılar kurarak literatürde merkezi bir konumda yer almaktadır. Özellikle “work-life balance”, “job stress”, “well-being” ve “job satisfaction” gibi kavramlar, iş-boş zaman çatışması ile doğrudan ilişkili anahtar kelimeler olarak öne çıkmaktadır. Bu anahtar kelimeler, iş ve boş zaman arasındaki dengeyi sağlama çabalarının bireylerin iş tatmini, stres düzeyi ve genel yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini vurgulamaktadır.

Farklı renklerle gösterilen kümeler, literatürde belirli tematik alanları temsil etmektedir. Örneğin, mavi kümeler iş stresi ve yaşam doyumu gibi bireysel refah odaklı konuları bir araya getirirken, yeşil kümeler daha çok kaynakların korunması ve negatif duygular gibi psikolojik süreçlere odaklanmaktadır. Pembe renkli kümelerde ise “work-family conflict” gibi aile ve iş dengesi konuları öne çıkmakta, bu da iş ve aile rollerinin çatışmasının iş-boş zaman çatışmasıyla nasıl kesiştiğini göstermektedir.

Ayrıca, “psychological detachment”, “boundary control” ve “coping self-efficacy” gibi anahtar kelimeler, bireylerin iş ve boş zaman arasındaki sınırları yönetme ve stresle başa çıkma stratejilerine odaklanmaktadır.

Bu kavramlar, iş-boş zaman çatışmasının sadece iş yüküyle ilgili olmadığını, aynı zamanda bireylerin kişisel başa çıkma becerileri ve sınır yönetimi stratejileriyle de yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Ağ analizinden elde edilen bulgular, iş-boş zaman çatışmasının çok boyutlu bir olgu olduğunu ve bireysel, ailevi ve örgütsel faktörlerin bu çatışma üzerinde önemli etkiler yarattığını ortaya koymaktadır. Bu tür analizler, gelecekteki araştırmalar için hangi kavramların daha fazla incelenmesi gerektiğine dair yol gösterici bilgiler sunmakta ve literatürdeki mevcut boşlukların belirlenmesine katkı sağlamaktadır.

Tablo 2. En Çok Atıf Alan Beş Makaleye Dair İnceleme Sonuçları

Sıra	Yıl	Makale Adı	Yazar(lar)	Atıf Sayısı	Yayımlandığı Dergi	Scopus Q Değeri
1	2015	More than resisting temptation: Beneficial habits mediate the relationship between self-control and positive life outcomes	Galla, B.M. & Duckworth, A.G.	332	Journal of Personality and Social Psychology	Q1 (Scimago)
2	2010	Citizenship under pressure: What's a "good soldier" to do?	Bolino, M.C., Turnley, W.H., Gilstrap, J.B. & Suazo, M.M.	236	Journal of Organizational Behavior	Q1 (Scimago)
3	1992	Work—nonwork conflict and the perceived quality of life	Rice, R.W., Frone, M.R. & McFarlin, D.B.	206	Journal of Organizational Behavior	Q1 (Scimago)
4	2014	Work-leisure conflict and its associations with well-being: The roles of social support, leisure participation and job burnout	Lin, Y.S., Huang, W.S., Yang, C.T. & Chiang, M.J.	91	Tourism Management	Q1 (Scimago)
5	2018	Work–leisure conflict and its consequences: Do generational differences matter?	Tsaur, S.H. & Yen, C.H.	65	Tourism Management	Q1 (Scimago)

Tablo 2, literatürde en çok atıf alan beş makaleyi; yayımlandığı yıl, yazar bilgisi, atıf sayısı ve derginin güncel Scopus Q sıralaması ile birlikte listelemektedir. Bu tablo, alandaki öncü çalışmaların hem bilimsel etki düzeylerini hem de yayımlandıkları dergilerin akademik prestijini göstermesi açısından önemlidir. Listenin ilk sırasında, Galla ve Duckworth (2015) tarafından yazılmış olan “More than resisting temptation: Beneficial habits mediate the relationship between self-control and positive life outcomes” başlıklı çalışma yer almaktadır. 332 atıf ile öne çıkan bu makale, sosyal psikoloji alanında oldukça saygın bir dergi olan Journal of Personality and Social Psychology’de yayımlanmıştır. Dergi, Scopus verilerine göre Q1 kategorisinde yer almaktadır. Bu durum, çalışmanın hem kuramsal katkısını hem de yüksek etki düzeyini ortaya koymaktadır.

İkinci sırada, Bolino ve arkadaşları (2010) tarafından yayımlanan “Citizenship under pressure: What's a ‘good soldier’ to do?” adlı makale yer almaktadır. 236 atıf alan bu çalışma, insan kaynakları ve örgütsel davranış literatüründe sıklıkla referans verilen Journal of Organizational Behavior dergisinde yayımlanmış ve Q1 düzeyinde sınıflandırılmıştır. Derginin bu yüksek sıralaması, çalışmanın uluslararası düzeyde tanınırlığını artırmıştır. Üçüncü sırada, Rice, Frone & McFarlin (1992) tarafından kaleme alınan “Work—nonwork conflict and the perceived quality of life” başlıklı makale yer almakta olup 206 atıfı dikkat çekmektedir. Aynı şekilde, bu çalışma da Journal of Organizational Behavior dergisinde yayımlanmış ve güncel olarak Q1 sıralamasında yer almaktadır. Makale, iş ve özel yaşam dengesine dair erken dönem katkılarının biri olarak değerlendirilmektedir.

Dördüncü sıradaki çalışma, Lin ve arkadaşları (2014) tarafından hazırlanan “Work-leisure conflict and its associations with well-being: The roles of social support, leisure participation and job burnout” başlıklı makaledir. 91 atıf almış olan bu yayın, turizm ve çalışma psikolojisi disiplinlerinin kesişim noktasında yer almakta ve Tourism Management dergisinde yayımlanmıştır. Söz konusu dergi, Scopus’a göre Q1 kategorisindedir. Bu durum, derginin hem metodolojik hem de alana özgü yayın standartlarının yüksekliğini göstermektedir. Beşinci ve son sırada, Tsaur & Yen (2018) tarafından yayımlanan “Work-leisure conflict and its consequences: Do generational differences matter?” başlıklı çalışma yer almaktadır. 65 atıfla dikkat çeken bu makale de Tourism Management dergisinde yayımlanmış olup Q1 sınıfında yer almaktadır. Çalışma, kuşaklar arası farklılıklar bağlamında iş-boş zaman çatışmasını ele alması bakımından literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır.

Özetle, en çok atıf alan bu beş çalışmanın tamamının Q1 kategorisinde yer alan prestijli dergilerde yayımlanmış olması, sadece içeriksel katkıların değil, aynı zamanda bilimsel yayın kanallarının niteliğinin de yüksekliğine işaret etmektedir. Bu durum, ilgili çalışmaların akademik etkisinin hem içerik hem de yayın ortamı bağlamında güçlü olduğunu göstermektedir.

4. Tartışma ve Sonuç

İş-boş zaman çatışması konusuna ilişkin literatürde gerçekleştirilen bibliyometrik analiz çalışmaları, bu alanın giderek daha fazla ilgi gören bir araştırma konusu haline geldiğini ortaya koymaktadır. 1992 yılından itibaren artış gösteren bu çalışmaların özellikle 2014 yılından sonra hız kazandığı ve 2023 yılının bu alanda en yüksek sayıda yayın yapılan yıl olduğu belirlenmiştir. Bu durum, iş ve boş zaman arasındaki ilişkinin modern çalışma dinamikleri ve bireysel refah üzerindeki etkileri bağlamında giderek daha kritik bir konu haline geldiğini göstermektedir (Gao vd., 2018; Kuykendall vd., 2020).

Çalışmalarda ortaya konulan temel bulgulardan biri, iş taleplerinin artmasıyla birlikte bireylerin boş zaman etkinliklerine ayırdığı zaman ve enerjinin azalmasının, iş-boş zaman çatışmasının ana nedenlerinden biri olduğudur. Özellikle fazla mesai, vardiyalı çalışma ve modern teknolojilerin işten ayrılmayı zorlaştırması gibi unsurların, bu çatışmayı derinleştirdiği görülmüştür (Lewis vd., 2005; Meier vd., 2020). Aynı zamanda, iş ve boş zaman arasındaki sınırların bulanıklaşması, bireylerin bu iki alanı dengeli bir şekilde yönetme kabiliyetini olumsuz etkilemektedir. Anahtar kelime analizleri, “iş-boş zaman çatışması”, “iş-yaşam dengesi”, “iyi oluş” ve “turizm sektörü” gibi kavramların ön planda olduğunu göstermiştir. Bu durum, alanın çok disiplinli bir yapıya sahip olduğunu ve bireylerin hem iş hem de boş zaman üzerindeki baskılara yönelik stratejilere odaklanıldığını ortaya koymaktadır. Özellikle boş zaman etkinliklerinin bireylerin iş tatmini ve stres yönetimi üzerindeki olumlu etkileri, literatürde sıkça ele alınmıştır (Caldwell, 2005; Sonnentag, 2018).

Bibliyometrik analiz kapsamında elde edilen veriler, bu alanda yapılan çalışmaların yalnızca niceliksel artışını değil, aynı zamanda niteliksel çeşitliliğini de ortaya koymaktadır. En çok atıf alan çalışmaların, iş-boş zaman çatışmasının bireylerin genel yaşam memnuniyeti, iş tatmini ve ruhsal sağlık üzerindeki etkilerine odaklandığı gözlemlenmiştir (Cartwright & Warner-Smith, 2003; Kelly vd., 2019). Bunun yanında, sosyal destek ve boş zaman etkinliklerinin bu çatışma üzerindeki olumlu etkileri sıkça vurgulanmıştır (Lin vd., 2014; Tsaur & Yen, 2018).

Ülkeler bazında yapılan analizler, en fazla atıf alan çalışmaların ABD kaynaklı olduğunu, en çok yayın üreten ülkeler arasında ise Tayvan’ın öne çıktığını göstermektedir. Bu durum, bölgesel iş kültürleri ve çalışma

düzenlerinin, iş-boş zaman çatışması üzerinde belirleyici bir rol oynayabileceğine işaret etmektedir. Ayrıca, yazar ağ analizleri, bu alanda daha fazla iş birliği yapılması gerektiğini göstermektedir; zira en çok eser üreten yazarlar ile en çok atıf alan yazarlar arasında doğrudan bir bağlantı bulunmamaktadır.

İş-boş zaman çatışması konusu, bireylerin iş-yaşam dengesini ve refahını şekillendiren önemli bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Literatürdeki eğilimler, bu çatışmayı önleyici mekanizmaların geliştirilmesi ve bu mekanizmaların bireysel, kurumsal ve toplumsal düzeyde nasıl uygulanabileceği konularında daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Özellikle sosyal destek mekanizmalarının güçlendirilmesi ve teknolojinin etkilerinin yönetilmesi, gelecekteki çalışmalar için önemli bir odak noktası olabileceği öne sürülmektedir. Ayrıca literatürdeki eğilimler, iş-boş zaman çatışmasının yalnızca bireyler değil, kurumlar ve toplumlar için de kritik sonuçlar doğurduğunu göstermektedir. Araştırma sonuçları, bu alanda uluslararası iş birliği ağlarının genişletilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Bu kapsamda, daha derinlemesine ve disiplinler arası yaklaşımlarla, bireylerin yaşam tatmini ve iş performansını artırmaya yönelik daha etkili çözümler geliştirilmesi mümkündür.

Bu çalışma, iş-boş zaman çatışması literatürüne hem teorik hem de pratik düzeyde çeşitli katkılar sunmaktadır. Teorik açıdan bakıldığında, literatürdeki mevcut çalışmaların yıllara, ülkelere, yazarlara ve anahtar kavramlara göre dağılımının sistematik biçimde analiz edilmesiyle, alanın genel yönelimi, gelişim süreci ve mevcut araştırma boşlukları ortaya konulmuştur. Böylece, iş-boş zaman çatışması olgusunun kavramsal evrimi ile ilgili bütüncül bir çerçeve sunulmuş ve bu alandaki gelecek araştırmalar için yönlendirici bir temel oluşturulmuştur. Pratik düzeyde ise, iş-boş zaman çatışmasının bireylerin refahı, iş tatmini ve yaşam dengesi üzerindeki olası etkilerine dair farkındalığın artırılması hedeflenmiştir. Elde edilen bulgular, özellikle insan kaynakları yöneticileri, örgütsel gelişim uzmanları ve politika yapıcılar için iş-yaşam dengesi stratejilerinin yeniden gözden geçirilmesine katkı sağlayacak niteliktedir.

Bu araştırmanın kapsamı, yalnızca Scopus veri tabanında “work-leisure conflict” anahtar kelimesiyle başlık, özet ve anahtar kelime bölümlerinde yer alan yayınlarla sınırlandırılmıştır. Bu bağlamda, ulaşılan veri seti 1992 ile 2024 yılları arasında yayımlanmış 36 çalışmayı kapsamaktadır. Ancak, sadece tek bir veri tabanının kullanılması, diğer veri tabanlarında yer alan çalışmaların dışarda bırakılmasına yol açmış ve bu durum araştırma açısından bir sınırlılık oluşturmuştur. Ayrıca, analiz yalnızca bibliyometrik göstergelere dayalı olarak yürütülmüş; içerik analizine veya niteliksel değerlendirmelere yer verilmemiştir. Bu nedenle, araştırma sonuçları literatürdeki niceliksel eğilimleri yansıtmaktadır. Gelecek çalışmalarda, farklı veri tabanlarının (örneğin Web of Science, Google Scholar) dâhil edilmesiyle daha geniş kapsamlı bir analiz yapılması önerilmektedir. Ayrıca, yalnızca yayın eğilimleri değil, içerik temelli kategorik sınıflandırmalar ve tematik analizler de gerçekleştirilerek, iş-boş zaman çatışmasının kavramsal gelişimi daha ayrıntılı biçimde ortaya konulabilir.

Kaynakça

- Blustein, D. (2013). *The psychology of working: A new perspective for career development, counseling, and public policy*. Routledge.
- Bota-Avram, C. (2023). Science Mapping Analysis. In: Science Mapping of Digital Transformation in Business. Springer Briefs in Business. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-26765-9_4
- Caldwell, L. L. (2005). Leisure and health: why is leisure therapeutic?. *British Journal of Guidance & Counselling*, 33(1), 7-26.
- Cartwright, S., & Warner-Smith, P. (2003). Melt down': Young women's talk of time and its implications for health, well-being and identity in late modernity. *Annals of Leisure Research*, 6(4), 319-338.
- Deng, S., & Gao, J. (2017). The mediating roles of work-family conflict and facilitation in the relations between leisure experience and job/life satisfaction among employees in Shanghai banking industry. *Journal of Happiness Studies*, 18, 1641-1657.
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Gao, M., Chen, C. C., Huang, Y. C., & Lin, Y. H. (2019). Work and leisure in Taiwan: examining the antecedents and consequences of work-leisure conflicts. *Leisure Studies*, 38(1), 128-143.
- Greenhaus, J. H., & Beutell, N. J. (1985). Sources of conflict between work and family roles. *Academy of management review*, 10(1), 76-88.
- Hallinger, P., & Kovačević, J. (2021). Science mapping the knowledge base in educational leadership and management: A longitudinal bibliometric analysis, 1960 to 2018. *Educational Management Administration & Leadership*, 49(1), 5-30. <https://doi.org/10.1177/1741143219859002> .
- Hilbrecht, M. (2007). Changing perspectives on the work-leisure relationship. *Annals of Leisure Research*, 10(3-4), 368-390.
- Iwasaki, Y., & Mannell, R. C. (2000). Hierarchical dimensions of leisure stress coping. *Leisure sciences*, 22(3), 163-181.
- Kelly, J. R. (1972). Work and leisure: A simplified paradigm. *Journal of Leisure Research*, 4(1), 50-62.
- Kelly, M., Soles, R., Garcia, E., & Kundu, I. (2020). Job stress, burnout, work-life balance, well-being, and job satisfaction among pathology residents and fellows. *American Journal of Clinical Pathology*, 153(4), 449-469.
- Kuykendall, L., Lei, X., Zhu, Z., & Hu, X. (2020). Leisure choices and employee well-being: Comparing need fulfillment and well-being during TV and other leisure activities. *Applied Psychology: Health and Well-Being*, 12(2), 532-558.
- Lobo, F. (2006). The work-leisure paradigm: The stresses and strains of maintaining a balanced lifestyle. *World Leisure Journal*, 48(3), 22-32.
- Lobo, F. (2021). Leisure, happiness and sustainable development: a global perspective. In *Environment and Sustainable Development* (pp. 81-97). Routledge India.
- Meier, E., Aziz, S., Wuensch, K., & Dolbier, C. (2021). Work hard, play hard... or maybe not: A look at the relationships between workaholism, work-leisure conflict, and work stress. *Journal of Leisure Research*, 52(3), 330-346.

- Pleck, J. H., Staines, G. L., & Lang, L. (1980). Conflicts between work and family life. *Monthly Lab. Rev.*, 103, 29.
- Reisman, W. & Blomberg, W. (1957). Work and leisure: fusion or polarity? In Arensberg CM, et al., (Eds). *Research in Industrial Human Relations*, New York: Harper.
- Roberts, K. (2011). Leisure: The importance of being inconsequential. *Leisure studies*, 30(1), 5-20.
- Roberts, K. (2013). Leisure and tourism: cultural paradigms. *Leisure Studies*, 32(1), 109-114.
- Sonnentag, S. (2012). Psychological detachment from work during leisure time: The benefits of mentally disengaging from work. *Current directions in psychological science*, 21(2), 114-118.
- Staines, G. L., & O'Connor, P. (1980). Conflicts among work, leisure, and family roles. *Monthly Labor Review*, 103(8), 35-39.
- Tsaur, S. H., Liang, Y. W., & Hsu, H. J. (2012). A multidimensional measurement of work-leisure conflict. *Leisure Sciences*, 34(5), 395-416.
- Van Eck, N., & Waltman, L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *scientometrics*, 84(2), 523-538.
- Van Raan, A. F. (2005). For your citations only? Hot topics in bibliometric analysis. *Measurement: Interdisciplinary Research and Perspectives*, 3(1), 50-62.
- Xu, W., Xu, Z., Su, S.-F. & Zhou, W. (2021). A comprehensive bibliometric analysis of uncertain group decision making from 1980 to 2019. *Information Sciences*, 547, 328-353. <https://doi.org/10.1016/j.ins.2020.08.036>.
- Zupic, I., & Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472. <https://doi.org/10.1177/1094428114562629>.
- Zuzanek, J., & Mannell, R. (1983). Work-leisure relationships from a sociological and social psychological perspective. *Leisure Studies*, 2(3), 327-344.
- Wallin, J. A. (2005). Bibliometric methods: Pitfalls and possibilities. *Basic & clinical pharmacology & toxicology*, 97(5), 261-275.

Destek Bilgisi: Bu çalışmanın hazırlanması süresince herhangi bir bireyden ya da kurumdan aynı ya da nakdi bir yardım/destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Makalede herhangi bir çıkar çatışması ya da kazancı yoktur.

Etik Beyan: Bu çalışma etik kurul onayı gerektirmemektedir. Aksi bir durumun tespiti halinde Turizm ve İşletme Bilimleri Dergisi'nin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk makale yazarlarına aittir.

Bilgilendirilmiş Onam Formu: Tüm taraflar kendi rızaları ile çalışmaya dâhil olmuşlardır.

Araştırmacıların Katkı Oranı: 1. Yazar = 50%, 2. Yazar = 50%

Extensive Summary

Research on Work-Leisure Conflict: A Bibliometric Analysis in the Scopus Database

Muhammet VAPUR, Mustafa A. DEMİREL*

Work is considered a fundamental opportunity for individuals to sustain their lives, ensure economic independence, and reinforce the feeling of achievement. Kelly (1972) stated that work is an obligatory activity for the sustainability of individuals and their families. In this context, it is argued that a suitable job positively affects general well-being by increasing individuals' job satisfaction and life satisfaction. However, work-life is indicated to trigger various stress factors on individuals. Particularly, practices such as overtime and shift work are emphasized to damage individuals' family ties and leisure activities, increase burnout risk, and reduce the sense of well-being (Pleck, Staines & Lang, 1980).

Leisure is defined as an area offering individuals freedom of choice, genuine satisfaction, enjoyable experiences, and supporting physical and mental health (Lobo, 2021). Particularly in literature, leisure activities have been asserted as an effective mechanism for coping with work-related pressures (Iwasaki & Mannell, 2000). Nevertheless, it is also indicated that leisure activities do not always generate positive effects. For instance, frequent participation in social activities has been proposed to increase work-leisure conflict and associated with negative impacts on work performance (Staines & O'Connor, 1980).

The modern understanding of leisure has generally been shaped by positioning leisure as complementary or antithetical to work. Leisure is mostly defined as time left over from work and other obligatory activities, leading to the perception of work and leisure as independent domains (Hilbrecht, 2007; Roberts, 2013). Literature indicates the relationship between work and leisure is generally discussed within the framework of the concept of "work-leisure conflict" (Gao et al., 2019; Kuykendall et al., 2020). Work-leisure conflict is described to arise from individuals allocating less time, energy, and opportunity for leisure activities due to increased job demands (Greenhaus & Beutell, 1985; Deng & Gao, 2017).

Early studies on relationships between work and leisure date back to Reisman and Blomberg's (1957) research examining similarities and differences between work and leisure at a societal level (Lobo, 2006). Later, Zuzanek and Mannell (1983) analyzed work-leisure relationships from six different perspectives: (a) statistical and time-budget, (b) socio-economic, (c) socio-organizational and planning, (d) sociological and socio-historical, (e) socio-occupational, and (f) socio-psychological approaches. Among these perspectives, particularly the socio-economic perspective offers an economic framework examining individuals' choices and trade-offs between work and leisure. It is stated that the concept of work-leisure conflict originates from these perspectives. It is highlighted that the main reason for this conflict is the decrease in energy, time, and opportunities individuals can allocate to leisure activities due to increased job demands (Greenhaus & Beutell, 1985; Deng & Gao, 2017).

In this context, it becomes evident that different dimensions of the relationship between work and leisure need to be addressed more comprehensively. In particular, evaluating the scope and trends of studies on work-leisure conflict in literature is critically important for understanding the development of the field.

*Corresponding author at: Ankara Hacı Bayram Veli University, Institute of Graduate Programs, E-mail: mdemirel_7@hotmail.com

Thus, the present study aims to comprehensively examine the existing literature on work-leisure conflict through a bibliometric analysis conducted in the Scopus database. Within this objective, the following research questions have been formulated:

1. How does the distribution of studies published in the field of work-leisure conflict by year and publication trends develop?
2. What are the most frequently used keywords and concepts in the literature on work-leisure conflict?
3. Which countries and institutions come to the forefront in research conducted on work-leisure conflict?
4. Which articles and authors receive the most citations related to work-leisure conflict?
5. What are the academic clusters formed by co-cited studies in the work-leisure conflict literature, and what fundamental topics do these clusters focus on?

In this research, a descriptive survey model was used to thoroughly examine the topic of work-leisure conflict. The survey model allows the systematic review of existing literature and analysis of the available knowledge base on the subject. Within this framework, bibliometric analysis, one of the quantitative research methods, was applied to investigate trends, author impacts, and scientific collaborations in detail. Bibliometric analysis is the process of examining scientific and academic literature publications, citations, and other information sources using statistical and mathematical methods. This method is employed not only to reveal research trends in specific fields but also to identify authors' academic impacts, journal rankings, and the structure of scientific collaborations within a particular area. Bibliometric analysis is typically performed through metrics such as the number of publications, citation counts, and h-index, enabling objective evaluation of scientific research quality, impact, and contributions to literature (Van Raan, 2005).

The research scope was determined through a search conducted in the Scopus database on 01.10.2024 using the keyword "work-leisure conflict". Scopus provides an extensive range of global academic literature and constitutes a significant resource regarding the research's reliability. The population of this study includes all research conducted globally related to the concept of work-leisure conflict. However, since accessing the entire population is impossible, the sample was limited to studies found in the Scopus database where the selected keywords appear in the title, keywords, and abstract sections. This method facilitates the selection and analysis of studies directly related to the topic. In this context, bibliometric data of a total of 36 studies published between 1992 and 2024 were analyzed in detail. The evaluation process was limited to the earliest and most recent studies conducted on the concept of work-leisure conflict, enabling analysis of the topic's development over time and dynamic changes within the literature. To present the obtained data more clearly and visually, the VOSviewer 1.6.20 statistical program was utilized.

Within this research, the initial screening was conducted in the Scopus database using the keyword "work-leisure conflict" with filters for title, abstract, and keywords. In the preparation phase, publications were retrieved using TITLE-ABS-KEY search criteria in CSV format. As a result of the screening, the distribution of studies by year, co-authorship network analysis, author citation analysis, country publication and citation analysis, keyword network analysis, and the top 5 most-cited articles were examined. In studies focusing on work-leisure conflict, five analytical indicators were used: documents, cited authors, sources, keywords, authors, and countries (Bota-Avram, 2023). These indicators play a significant role in analyzing and

tracking scientific research trends, assisting researchers in identifying important contributions and leading publications within work-leisure conflict research (Hallinger & Kovačević, 2021).

In the network analysis, the central concept of “work-leisure conflict” establishes strong connections with other keywords, occupying a central position in the literature. Keywords such as “work-life balance,” “job stress,” “well-being,” and “job satisfaction” emerge prominently, directly associated with work-leisure conflict. These keywords emphasize how efforts to balance work and leisure affect individuals’ job satisfaction, stress levels, and overall life quality.

Clusters illustrated with different colors represent specific thematic areas in the literature. For instance, blue clusters gather individual well-being-focused topics like job stress and life satisfaction, while green clusters primarily emphasize psychological processes such as resource conservation and negative emotions. Pink clusters highlight family and work-balance topics such as “work-family conflict,” demonstrating the intersection of work and family role conflicts with work-leisure conflict. Additionally, keywords like “psychological detachment,” “boundary control,” and “coping self-efficacy” emphasize individuals’ strategies for boundary management between work and leisure and coping with stress. These concepts illustrate that work-leisure conflict relates not only to workload but also closely to individuals’ personal coping skills and boundary management strategies.

In general, the concept of work-leisure conflict is considered a crucial factor shaping individuals’ work-life balance and well-being. Trends in the literature indicate further research is required on preventive mechanisms against this conflict, and how these mechanisms can be applied at individual, institutional, and societal levels. Strengthening social support mechanisms and managing technological impacts are proposed as critical future research foci. Literature trends also indicate work-leisure conflict has critical implications not only for individuals but also for organizations and societies. Research findings suggest the necessity of expanding international collaboration networks. Through deeper, interdisciplinary approaches, developing more effective solutions enhancing individuals’ life satisfaction and job performance becomes possible.